

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Część XXXI.

Wydana i rozesłana dnia 30. Kwietnia 1851.

Allgemeines
Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 30. April 1851.

Cześć XXXI.

Wydana i rozestana: dnia 30. Kwietnia 1851.

97.

Rozporządzenie ministerstwa wojny z dnia 7. Kwietnia 1851.

mocą którego pozwolenie do małżeństw żołnierskich, wedle drugiego sposobu, zawistem się czyni od zezwolenia gminy, do której żołnierz należy.

Ponieważ przy małżeństwach żołnierskich drugiego sposobu, wdowy i dzieci takich ludzi, w przypadku zubożenia, żadnego nie mogą sobie rościć prawa do eraryum wojskowego, a więc te na podstawie terażniejszej prowizorycznej ustawy gminnej, wedle §. 11. i 12. owej gminie ciężarem się stają, do której należy małżonek, a względnie ojciec; przetoż żołnierzowi pozwolenie do małżeństwa według drugiego sposobu, wtedy tylko udzielonem być może, jeżeli się wprzód wykazał był zezwoleniem gminy, do której należy.

Rozumie się przy tem samo przez się, iż, chociażby żołnierz wykazał zezwolenie takie ze strony gminy, komendant wojskowy, do udzielenia pozwolenia małżeństwa powołany, w tej mierze tylko, wedle względów służbowych rozstrzygać będzie, zatem i nadal prawo ma na małżeństwo dotyczące wedle drugiego sposobu, albo zezwolić, albo tegoż odmówić.

To postanowienie obwieszcza się niniejszem do zachowania, jako należące do §. 35. normalu z d. 10. Czerwca 1812. (G. 2135 *), o małżeństwach wojskowych traktującego.

Csoric m. p.

98.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z d. 10. Kwietnia 1850.

do panów namiestników niższej Austrii, Austrii wyższej, Solnogradu, Czech, Morawii, Szląska, Pobrzeża, Karyntyi, Krainy, Tyrolu, Galicyi i Dalmacyi, do komisji gubernialnej w Krakowie i do szefa obwodowego na Bukowinie.

dotyczące taksy egzaminowej, którą pobierać będą publiczni nauczyciele języków żyjących, w tych razach, gdy przyzwani zostaną do egzaminów na służby przy poczcie rządowej.

Rozporządzeniem z dnia 27. Grudnia 1840 (dz. pr. p. str. 179. N. 15. z r. 1850) ustanowiono takse egzaminową w kwocie dwóch złt. r. m. k. za każdy na publicznym zakładzie naukowym odbyć się mający egzamin z języków żyjących, dotyczącemu nauczycielowi opłacić się mającą.

*. Ob. Kropatschek-Goutta zbiór wszystkich ustaw politycznych i sądowych, bieg roczny 1815, tom 35
str. 130—159
10

XXXI Stück.

Ausgegeben und versendet am 30. April 1851.

97.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 7. April 1851,

womit die Bewilligung zu Soldaten-Ehen nach der zweiten Art von der Zustimmung der Gemeinde, welcher der Soldat angehört, abhängig gemacht wird.

Da bei den Militär-Ehen der zweiten Art die Witwen und Kinder solcher Leute im Falle der Verarmung keinen Anspruch auf Versorgung an das Militär-Aerar zu stellen berechtigt sind, mithin auf Grundlage des dermaligen provisorischen Gemeindegesetzes, §§ 11 und 12, jener Gemeinde zur Last fallen, zu welcher der Gatte, beziehungsweise Vater, gehörte; so kann einem Soldaten die Bewilligung zur Ehe nach der zweiten Art nur dann ertheilt werden, wenn er sich vorher mit der Zustimmung der Gemeinde, welcher er angehört, ausgewiesen hat.

Es versteht sich hiebei von selbst, dass, wenn auch diese Zustimmung der Gemeinde von einem Soldaten nachgewiesen ist, der zur Ertheilung der Heiratsbewilligung berufene Truppen-Commandant diessfalls nur nach Dienstesrücksichten zu entscheiden hat, mithin fortan berechtigt bleibt, die betreffende Ehe nach der zweiten Art entweder zu bewilligen oder zu verweigern.

Diess wird als eine zu dem §. 35 des Militär-Heirats-Normals vom 10. Juni 1812, G. 2135*), gehörige Bestimmung hiemit zur Darnachachtung bekannt gegeben.

Csorich m. p.

98.

Verordnung des Ministers für Cultus und Unterricht

vom 10. April 1851,

an die Herren Statthalter von Nieder-Oesterreich, Ober-Oesterreich, Salzburg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Küstenland, Kärnthen, Krain, Tirol, Galizien und Dalmatien, an die Gubernial-Commission in Krakau und den Kreischef in der Bukowina,

in Betreff der Prüfungstaxe, welche die öffentlichen Lehrer lebender Sprachen in jenen Fällen zu erhalten haben, wo sie zu den Prüfungen für den Staatspostdienst beigezogen werden.

Durch die Verordnung vom 27. December 1849 (Reichsgesetzblatt, Seite 179, Nr. 15, vom Jahre 1850) ist die Prüfungstaxe, welche für jede an einer öffentlichen Lehranstalt stattfindende Prüfung aus lebenden Sprachen dem betreffenden Sprachlehrer zu erfolgen ist, auf zwei Gulden festgesetzt worden.

*) In der Sammlung der sämtlichen politischen und Justizgesetze von Kropatschek-Goutta. Jahrgang 1815, 35.-10. Band, S. 130—159.

W porozumieniu więc z ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych, rozporządza się, iż ustanowieni ze rządu nauczyciele języków żyjących, wyż namienioną takse egzaminową w kwocie dwóch złotych reńsk. m. k. także i wtedy otrzymać mają, gdy wedle dotyczącego przepisu z dnia 23. Kwietnia 1850 §. 29. pod d) (dz. pr. p. str. 1017. Nr. 247 z r. 1850), przyzwani będą do egzaminów, odbyć się mających na służby rządowe pocztowe.

Thun m. p.

99.

Rozrządzenie ministerstwa kultury krajowej i górnictwa z dnia 10. Kwietnia 1851.

którem się obwieszcza zmiana c. k. niższo-węgierskiego urzędu najwyższej kamery hrabioskiej w Szemnicy, na c. k. niższo-węgierską dyrekcję górnictwa, lasów i dóbr, tudzież rozwiązanie c. k. zarządu kancelaryjnego w Neusohl.

Najjaśniejszy Pan, J. C. Mośc, raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 30. Marca b. r. zatwierdzić najlaskawiej rozwiązanie c. k. zarządu kameralnego w Neusohl, poddanie bezpośrednio c. k. władz górniczych okręgu górniczego Neusohl, pod c. k. niższo-węgierski urząd najwyższej kamery hrabioskiej w Szemnicy i zmianę tegoż ostatniego urzędu na c. k. niższo-węgierską dyrekcję górnictwa, lasów i dóbr.

W skutek tego dotychczasowa kasa kameralno-górnicza w Neusohl, otrzyma co do gałęzi zarządu swych przyszłych czynności tytuł c. k. kasy faktoryjnej i leśnej, a c. k. urząd sędzi dworskiego i urząd dostarczania narzędzi górniczych, otrzyma tytuł c. k. faktoryi górniczej i do tejże ostatniej należy podawać wszelkie zapytania i zamówienia produktów górniczych, które dotąd do kameralnego zarządu podawane bywały.

Niniejsze rozporządzenia, obowiązywać będą od 1. Maja 1851.

Thunfeld m. p.

100.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 14. Kwietnia 1851,

mocą którego znosi się ciężenie na spadkobiercach po wojskowych — za nieuiszczone taksy charakteru i karencyi.

Najwyższem postanowieniem z dnia 8. Kwietnia 1851, raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mośc, najlaskawiej rozporządzić, iż, poczynawszy od tej chwili, ustać ma dotychczasowe postępowanie, wedle którego ciążyły na spadkobiercach po zmarłych wojskowych nie uiszczone, lub też jeszcze niezupełnie spłacone taksy charakteru i karencyi — aż do zupełnego ich wypłacenia.

Csorich m. p.

Es wird nunmehr im Einverständnisse mit dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten bestimmt, dass die vom Staate bestellten Lehrer lebender Sprachen die oben erwähnte Prüfungstaxe von zwei Gulden C. M. auch in jenen Fällen zu erhalten haben, wo sie nach der diessfälligen Vorschrift vom 23. April 1850, §. 29, Punct d (Reichsgesetzblatt, Seite 1017, Nr. 247, vom Jahre 1850) zu den Prüfungen für den Staatspostdienst beigezogen werden.

Thun m. p.

99.

Erlass des Ministeriums für Landescultur und Bergwesen vom 10. April 1851,

womit die Umstellung des k. k. nieder-ungarischen Oberstkammergrafen-Amtes zu Schemnitz in eine k. k. nieder-ungarische Berg-, Forst- und Güter-Direction, und die Auflösung der Neusohler k. k. Kammerverwaltung bekannt gemacht wird.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 30. März l. J. die Auflösung der k. k. Kammerverwaltung zu Neusohl, die unmittelbare Unterordnung der k. k. Montanbehörden des Neusohler Bergbezirkes unter das k. k. nieder-ungarische Oberstkammergrafen-Amt zu Schemnitz, und die Aenderung des Namens des Letsteren in den einer k. k. nieder-ungarischen Berg-, Forst- und Güter-Direction Allergnädigst zu genehmigen geruht.

Demzufolge erhält auch die bisherige k. k. Neusohler Berg-Cameral-Casse in Berücksichtigung der verwaltenden Zweige ihrer künftigen Geschäftsführung den Titel einer k. k. Factorie- und Forst-Casse, und das Neusohler k. k. Hofrichter- und Zeugschaffer-Amt den Titel einer k. k. Bergwesens-Factorie, an welche Letstere alle Anfragen und Bestellungen des Bergwerks-Producten-Verschleisses, welche bisher an die Kammerverwaltung geleitet wurden, zu richten seyn werden.

Diese Verfügungen treten am 1. Mai l. J. in Wirksamkeit.

Thunfeld m. p.

100.

Erlass des Kriegsministeriums vom 14. April 1851.

Aufhebung der Haftung der Erben von Militärs für unberichtigte Charakter- und Carenz-Taxebeträge.

Seine Majestät der Kaiser haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. April 1851 Allergnädigst anzubefehlen geruht, dass es von der bisherigen Gepflogenheit, wornach die Erben verstorbener Militärs für unberichtigt gebliebene oder noch nicht vollständig abgezahlte Taxebeträge von Charakters- und Carenz-Taxen bis zur gänzlichen Deckung derselben zu haften hatten, von nun an, abzukommen habe.

Csorich m. p.

101.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 18. Kwietnia 1851,

dotyczące dodatku dla ochotnika, któremu dla stosunków prywatnych dozwala się dymisji drogą koncertacyi lub na własne jego upraszanie, przed upływem służbowego jego zobowiązania.

Nie wolno i nigdy żadnych trudności nie będzie się robić dymisji ludzi, przyjętych do instytutu ochotników, choćby zobowiązanie ośmioletniej ich służby jeszcze nie upłynęło, jeżeli wykazaną zostanie niezbędność ich w domu, przez dotyczące władze drogą koncertacyi.

Ponieważ jednak dożywotnie pobieranie dodatku dla ochotników, co już samo przez się rozumieć się powinno, tym tylko ludziom przyznano, którzy przejęty swój obowiązek w stanie ochotników, albo zupełnie spełnili, albo w tem przeszkodzeni zostali przez prawnie uznane realinwalidostwo; wynika ztąd, iż ochotnik, któremu dymisya przed upływem kapitulacyi będzie dozwolona dla stosunków prywatnych, nie ma już prawa do pobierania dożywotniego dodatku, zagwarantowanego mu przy jego reangażowaniu, lecz że ten dodatek z tym dniem na zawsze już ustaje, na którym wystąpił ze stanu swego korpusu wojska. Z tą chwilą ustaje oraz przystojące ochotnikom prawo rozrządzenia w ostatniej woli co do kwoty 30 zł. r. m.k.

Co do powszechnej podaje się wiadomości i obwieszczenia w armii.

Csorich m. p.

102.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 20. Kwietnia 1851,

którem się postanawia, iż personale instytutu wojskowo-jeograficznego, w rzeczach duchownych, jurysdykcyi cywilnego duchowienstwa podlega.

W skutek wniesionego zapytania, stanowi się, odnośnie do okólnego reskryptu z dnia 5. Października 1808^{*)}, W. 164, i z dnia 26. Kwietnia 1822 N. 1153^{**)} i służyć ma za prawidło, iż personale przy instytucie wojskowo-jeograficznym ustanowione, wyjąwszy osoby z czynnego stanu wojskowego, tamże przydzielone, w sprawach duchownych *ad militiam stabilem* należy, a przetoż więc jurysdykcyi cywilnego duchowienstwa podpada.

Csorich m. p.

103.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 20. Kwietnia 1851,

dotyczące pobierania należności do puścizn w przypadkach, gdy spadkodawca zmarł przed 1. Listopada 1850.

Z powodu zaszłej wątpliwości co do pierwszego ustępu okólnika ministerstwa wojny z dnia 25. Stycznia 1851. (dzien. praw p. Część VIII. N. 29), rozporządza się

^{*)} Ob. Hüblera system ekonomii wojskowej austriackiej tom. 9. §§. 9814—9815.

^{**)} W zbiorze ustaw i rozporządzeń normalnych dla administracyi wojskowej, z roku 1822, stron. 78. Nro 61.

101.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 18. April 1851,

in Betreff der Zulage eines Freiwilligen, welchem wegen Privatverhältnissen die Entlassung im Concertationswege oder auf eigenes Ansuchen vor Ablauf seiner Dienstverpflichtung bewilliget wird.

Die Entlassung der in das Institut der Freiwilligen aufgenommenen Leute vor Ablauf ihrer achtjährigen Dienstverpflichtung darf zwar und wird niemals wegen dieses Umstandes beanständet werden, wenn die Unentbehrlichkeit derselben bei Hause durch die betreffenden Behörden im Concertationswege dargethan wird.

Nachdem aber der lebenslängliche Genuss der Freiwilligen-Zulage selbstverständlich nur jenen Leuten zugedacht ist, die ihre als Freiwillige übernommene Dienstverpflichtung ganz erfüllen, oder aber an deren Erfüllung durch gesetzlich anerkannte Realinvalidität gehindert werden; so folgt von selbst, dass ein Freiwilliger, dem die Entlassung vor Ablauf der Capitulatioⁿ wegen Privatverhältnissen bewilliget wird, auf den lebenslänglichen Genuss der ihm bei seiner Reengagirung zugesicherten Zulage keinen Anspruch hat, sondern dass diese Zulage mit dem Tage und für immer eingestellt werden muss, mit welchem er aus dem Stande seines Truppenkörpers gebracht wird. In diesem Augenblicke erlischt auch das den Freiwilligen zustehende Recht zur letztwilligen Verfügung über einen Betrag von 30 fl. C. M.

Welches hiemit zur allgemeinen Wissenschaft und Kundmachung bei den Truppen bekannt gemacht wird.

Csorich m. p.

102.

Erlass des Kriegsministeriums vom 20. April 1851,

wodurch bestimmt wird, dass das Personale des militärisch-geographischen Institutes in geistlichen Angelegenheiten der Jurisdiction der Civil-Geistlichkeit unterstehe.

Ueber eine vorgekommene Anfrage wird mit Hinblick auf die Circular-Rescripte vom 5. October 1808*), W. 164, und vom 26. April 1822**), Nr. 1153, als Norm für die Zukunft festgesetzt, dass das im militärisch-geographischen Institute angestellte Personale, mit Ausnahme der daselbst zugetheilten dem activen Militärstande angehörigen Personen, in geistlichen Angelegenheiten ad militiam stabilem gehört, somit der Jurisdiction der Civil-Geistlichkeit untersteht.

Csorich m. p.

103.

Erlass des Kriegsministeriums vom 20. April 1851,

über die Verlassenschaftsgebühren-Abnahme in Fällten, wenn der Erblasser vor dem 1. November 1850 gestorben ist.

Aus Anlass eines vorgekommenen Zweifels über den ersten Absatz der Circular-Verordnung des Kriegsministeriums vom 25. Jänner 1851 (Reichsgesetzblatt, VIII. Stück, Nr. 29), wird

*) In Hüblers Militär-Oekonomie-System der k. k. österreichischen Armee. 9. Band, §§. 9814—9816.

**) In der Sammlung der Gesetze und Normal-Verordnungen für die Militär-Verwaltung. Jahrgang 1822. Seite 78. Nr. 64.

w porozumieniu z ministerym finansów, iż i te sądy wojskowe, w których ustawa o należnościach z dnia 2. Sierpnia 1850 (dz. pr. p. Nr. 329), począwszy od 1. Listopada 1850. w mocy stoi, zgodnie z ustępem III. lit. b. ustawy z dnia 9. Lutego 1850. (dzien. pr. p. Nr. 50.) pobierać mają należności od puścizn, podług dawniejszych przepisów, wtenczas, gdy spadkodawca zmarł przed 1. Listopada 1850.

Csorich m. p.

104.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 20. Kwietnia 1851,

mocą którego rozporządza się, iż §. 19. prowizorycznego regulaminu adwokackiego, dotyczący postanowienia, czy przysłuży stronie prawo ubóstwa, i oraz przydania bezpłatnego zastępcy, rozciągać się ma także i na sądy wojskowe.

Przepisem §. 19. prowizorycznego regulaminu austriackiego z dnia 16. Sierpnia 1849 (dzien. pr. p. Nr. 364) jest ustanowionem, iż rozstrzygnięcie co do tego, czy stronie prawo ubóstwa przysłuży, także i na przyszłość sądowi pozostaje, wszelakoż osoba zastępcy bezpłatnego, ustanowić się mającego, oznaczoną będzie przez stanowczy wydział izby adwokackiej. Co się tycze upraszania adwokata o uwolnienie od bezpłatnego zastąpienia, sąd rozstrzyga, a to, jeżeli uzna, że nie może bezpośrednio na prozbę zezwolić, po wysłuchaniu opinii wydziału izby adwokatów.

Wedle tegoż to właśnie przepisu, równie postępować mają także i sądy wojskowe w przypadkach podobnych.

Csorich m. p.

im Einverständnisse mit dem Finanzministerium verordnet, dass auch von jenen Militärgeichten, bei welchen das Gebührengesetz vom 2. August 1850 (Reichsgesetzblatt, Nr. 329), seit 1. November 1850 in Kraft besteht, in Uebereinstimmung mit dem Absatze III, lit. b), des Gesetzes vom 9. Februar 1850 (Reichsgesetzblatt, Nr. 50), die Verlassenschaftsgebühren dann nach den früheren Vorschriften abzunehmen seien, wenn der Erblasser vor dem 1. November 1850 gestorben ist.

Csorich m. p.

104.

Erlass des Kriegsministeriums vom 20. April 1851,

wodurch bestimmt wird, dass der §. 19 der provisorischen Advocaten-Ordnung über die Bestimmung, ob einer Partei das Armenrecht zustehe, und über die Zuweisung eines unentgeltlichen Vertreters, auch auf die Militärgerichte ausgedehnt wird.

Der §. 19 der provisorischen Advocaten-Ordnung vom 16. August 1849 (Reichsgesetzblatt, Nr. 364) bestimmt, dass die Entscheidung, ob einer Partei das Armenrecht zustehe, auch fernerhin dem Gerichte vorbehalten bleibe, dagegen sei die Person des aufzustellenden unentgeltlichen Vertreters von dem ständigen Ausschusse der Advocatenkammer zu bestimmen. Ueber das Ansuchen eines Advocaten um Enthebung von einer unentgeltlichen Vertretung entscheide das Gericht, und zwar, falls es dem Ansuchen nicht unmittelbar Statt geben zu können erachtet, nach Anhörung des Gutachtens des Ausschusses der Advocatenkammer.

Nach dieser Vorschrift haben sich in analogen Fällen auch die Militärgerichte zu benehmen.

Csorich m. p.

